

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. főigazgató-helyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2011. november 18.

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1.* Soroljon fel az élő kórokozók közül négyet /4/!

4 pont

- *vírusok*
- *baktériumok*
- *egysejtű állatok*
- *gombák*
- *férgek*
- *ízeltlábúak*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

4 pont

Mi a herezacskó szerepe?

- *a herék működéséhez szükséges, a testhőmérsékletnél alacsonyabb hőmérséklet biztosítása*

Mi építi fel a hímvesző állományát?

- *három barlangos test*

Mi a széles méhszalag feladata?

- *a méhet és a petefészket rögzíti*

Mennyi a spermiumok élettartama a női szervezetben?

- *1-2 nap*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. Csoportosítsa az alábbi tüneteket, betegségeket aszerint, hogy endokrin mirigy alulműködés, vagy túlműködés okozza! Írja a sorszámot a megfelelő csoporthoz!

4 pont

1. gigantizmus
2. diabetes insipidus
3. Basedow-kór
4. mixödéma

Alulműködés okozza: ...*2, 4*...

Túlműködés okozza: ...*1, 3*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. Nevezze meg az agykoponya csontjait magyarul! 5 pont

- *homlokcsont*
- *falcsont*
- *ékcson*
- *halántékcson*
- *nyakszirtecsont*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5.* Ismertesse a csonthártya (periosteum) feladatát!
Írjon kettőt /2/! 2 pont

- *biztosítja a csont vér és ideg ellátását*
- *biztosítja a csont vastagságbeli növekedését*
- *elősegíti a törés utáni gyógyulást*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. Nevezze meg jellemzőik alapján a betegségeket! 2 pont

A B₁₂-vitamin nem tud felszívódni a gyomorban termelődő intrinszik faktor hiánya miatt.

...*vészes vérszegénység*...

A kóros (éretlen) fehérvérsejtek korlátlan mennyiségben képződnek, de funkciójukat nem tudják ellátni.

...*leukémia*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7.* Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! 3 pont

A. Kinek a szervezetében termelődhet anti-D ellenanyag?

- *Azoknak az Rh-negatív egyéneknek a szervezetében, akiknek valamilyen okból D-antigén jutott a vérükbe.*

B. Hol termelődik a nyirok?

- *A nagyvérkör kapillárisainál a vérplazmából képződik.*

C. Hová ömlik a mellkasi fő nyirokvezeték (ductus thoracicus)?

- *A bal vénás szögletben, a vénákba.*

(Az „A” részre 0,5-0,5 pont, a „B” és „C” részre 1-1 pont adható!)

- 8.* Soroljon fel a vörösvértestek képződéséhez szükséges anyagok közül kettőt /2/! 2 pont

- *vitaminok (B₁, B₁₂, C)*
- *vas*
- *aminosavak*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 9.* Ismertesse az alábbi betegségek lényegét! 4 pont

Vészes vérszegénység (anaemia perniciosa): *a B₁₂-vitamin nem tud felszívódni a gyomorban termelődő intrinszik faktor hiánya miatt.*

Leukémia: *kóros, éretlen fehérvérsejtek képződnek korlátlan mennyiségben a szervezetben, melyek funkciójukat nem tudják ellátni.*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

10. Sorolja fel az orr melléküregeit magyarul! 4 pont

- *arcüreg*
- *homloküreg*
- *ékcsonti üreg*
- *rostacsont üregei*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 11.* Határozza meg a légzőrendszer feladatát! 2 pont

A szervezet gázcseréjének biztosítása, az oxigén felvétele és továbbítása, a szén-dioxid leadása.

12.* **Ismertesse a tüdőasztmát (asthma bronchiale) a megadott szempontok alapján!**

6 pont

Lényege:

A hörgők falában lévő simaizomzat rohamokban fellépő görcse, melyet a kishörgők nyálkahártyájának duzzanata kísér.

Oka: Írjon négyet /4/!

- virágpór
- szőr
- toll
- kémiai anyag
- étel

Tünetei: Írjon négyet /4/!

- hirtelen jelentkező nehézlégzés
- légzési segédizmok igénybevétele
- rövid, kapkodó belégzés után, hosszan elnyúló, sípoló kilégzés
- köhögés kezdetén száraz, majd üvegszerű, tapadós (szívós nyák) ürül
- szapora pulzus

(Lényegére: 2 pont; okra; tüneteire: 0,5-0,5 pont adható!)

13.* **Határozza meg az esszenciális aminosavak fogalmát!**

2 pont

A fehérjék építőköveinek azon csoportja, amelyet az emberi szervezet önmaga előállítani nem képes, csak táplálékkal kerülhet a szervezetbe; az emberi szervezet számára nélkülözhetetlen.

14. **Írja le, hol kezdődik az alábbi tápanyagok bontása!**

3 pont

Szénhidrátok: ...szájüreg..

Fehérjék: ...gyomor...

Zsírok: ...vékonybél...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.* Soroljon fel a fekélyes vastagbélgyulladás tünetei közül négyet /4/! 4 pont

- *véres, nyákos széklet*
- *fájdalmas székletürítés*
- *görcsös hasi fájdalom*
- *étvágytalanság*
- *láz*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! 4 pont

Hol keletkezik az elsődleges vizelet?

... a Malpighi-testben...

Honnan indul ki a húgyvezeték (ureter)?

...a vesemedencéből...

Honnan indul ki a húgycső (urethra)?

... a húgyhólyagból...

Élettani körülmények között tartalmaz-e fehérjét a végleges vizelet?

... nem...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. Húzza alá azokat az anyagokat, amelyeket a normál vizelet tartalmaz! 3 pont

- karbamid
- húgysav
- epefesték (bilirubin)
- foszforsav
- genny
- cukor
- só
- urobilin
- fehérje
- víz

(Csak a hat /6/ helyes válasz aláhúzására adható pont! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!)

18.* Ismertesse a vesekőképződés hajlamosító tényezőit! 2 pont

Írjon kettőt /2/!

- *vizelet pangás, a húgyutak szűkülete vagy elzáródása miatt*
- *a vizelet fertőződése*
- *kőképző anyagok felszaporodása a vizeletben*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19. Nevezze meg a méh falának rétegeit magyarul, 3 pont

vagy latinul!

- *külső hashártya által borított réteg - perimetrium*
- *középső izomréteg - myometrium*
- *belső nyálkahártya réteg - endometrium*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20. Határozza meg a terhesség időtartamát napokban és a 2 pont

szülés várható időpontjának kiszámítását a Naegele-módszer alapján!

Időtartam: *280 nap*

Szülés várható időpontjának kiszámítása: *az utolsó menstruáció első napjához hozzáadunk 7 napot, majd visszaszámolunk 3 hónapot.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21.* Ismertesse a mellrákot (carcinoma mammae) az alábbiak 3 pont

szerint!

Lényege: *a mell állományának rosszindulatú daganatos elfajulása.*

Tünetei: **Írjon kettőt /2/!**

- *tapintható csomó a mellben*
- *narancshéj behúzódás*
- *befordult bimbó*
- *váladékozás*

Megelőzése: *szűrővizsgálattal*

(Lényegére, megelőzésére: 1-1 pont; tüneteire: 0,5-0,5 pont adható!)

22. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! 2 pont

Mely hormon felelős a tejelválasztás szabályozásáért?

- prolaktin (luteotrop hormon)

Hol termelődik az ADH hormon?

- hypothalamusban

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**23.* Jellemezze a hormonokat tulajdonságaik szerint!
Írjon három /3/ fontos tulajdonságot! 3 pont**

- a belső elválasztású mirigyek termelik*
- speciális felépítésű kémiai anyagok*
- a vér útján jutnak el a rájuk specifikusan érzékeny sejtekhez*
- már alacsony koncentrációban is hatást fejtenek ki*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24. Húzza alá a helyes válaszokat! 2 pont

- az óriásnövés közvetlen oka a növekedési hormon túltermelődése
- a diabetes insipidus tünetei a bő vizelés és a szomjúság
- a strúma a mellékvese megnagyobbodásával járó kórkép
- az akromegália a csontvégek meghosszabbodását jelenti
- a mixödéma a pajzsmirigy csökkent működése (hypothyreosis) miatt alakul ki
- a mellékpajzsmirigy fokozott működése miatt jön létre a tetánia

(Csak a négy helyes válasz aláhúzására adható pont! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!)

25. **Írja le a gerincvelői idegek számát és nevét magyarul a kilépés helye szerint!** 5 pont

- 8 pár nyaki ideg
- 12 pár mellkasi ideg
- 5 pár ágyéki ideg
- 5 pár keresztcsonti ideg
- 1 pár farkcsonti ideg

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26.* **Határozza meg a szinapszis feladatát!** 1 pont

Az ingerület átadása egyik idegsejtről a másikra az ingerületátvivő anyagok (neurotranszmitterek) segítségével.

27. **Húzza alá a paralysisre jellemző helyes állítást!** 1 pont

- az izomerő csökkenése, izomgyengeség
- az izomerő kiesése, bénulás

(Csak a helyes válasz aláhúzására adható 1 pont!)

28.* **Ismertesse a bőr feladatait és járulékos részeit! Írjon hármat-hármát /3-3/!** 3 pont

Feladatai:

- *védelem*
- *hőszabályozás*
- *zsírraktározás*
- *tapintás*

Járulékos részei:

- *szőrszálak*
- *faggyúmirigyek*
- *verejtékmirigyek*
- *köröm*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

29.* Ismertesse az érzékszervek feladatait!

2 pont

Írjon kettőt /2/!

- *az ingerek felvétele*
- *az ingerek ingerületté alakítása*
- *az ingerület továbbítása a központi idegrendszerhez*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

30.* Ismertesse az emlőgyulladás (mastitis) okát, tüneteit!

3 pont

Oka:

- *gennykeltő baktériumok jutnak be az emlőbe*

Tünetei: Írjon ötöt /5/!

- *emlőfájdalom*
- *emlőduzzanat*
- *élénkpiros bőrszín*
- *lokális bőremelegség*
- *láz*
- *hidegrázás*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

31. Írja le, hogyan helyezné el a sérülteket az alábbi esetekben?

3 pont

Orrvérzés esetén:

...ülő helyzet, előre hajtott fej ...

Tüdővérzés esetén:

...félülő helyzet...

Gyomorvérzés esetén:

...felhúzott térdekkel fektetni (hányás esetén stabil oldalfekvés)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

32. Sorolja fel a vérzések fajtáit!

2 pont

- *artériás*
- *vénás*
- *kapilláris*
- *kevert*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

33.* Írja le az újraélesztés kivitelezése során előforduló hibákat, szövődményeket!

5 pont

Hibák: Írjon hármat /3/!

- *kemény alapra fektetés hiánya*
- *nem biztosítják a légutak átjárhatóságát*
- *elmulasztják a segítség kérését*
- *durván végzik a mellkas összenyomását*
- *nem végezzük megfelelő erősséggel a mellkaskompressziókat*

Szövődmények: Írjon kettőt /2/!

- *a gyomor felfúvódása*
- *bordatörés*
- *aspiráció*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)